

hamaki, sauny wiejskie czy balie z gorącą wodą. Kontakt z naturą połączony z odprężeniem sprzyja regeneracji sił i podnosi atrakcyjność oferty.

W gospodarstwach agroturystycznych coraz częściej spotyka się także terapie relaksacyjne i wellness. Należą do nich masaże, zajęcia jogi, medytacje na świeżym powietrzu, aromaterapia czy kąpiele w baliach ziołowych. Naturalne otoczenie wsi sprzyja głębokiemu odprężeniu i regeneracji organizmu, co wzmacnia efekty terapeutyczne. Istotną rolę odgrywają również wydarzenia i imprezy lokalne: festyny, dożynki, wieczory folklorystyczne, koncerty czy pokazy tradycyjnych obrzędów, które przyciągają turystów i pozwalają im lepiej poznać kulturę regionu. Dzięki temu każdy, niezależnie od wieku, znajdzie coś dla siebie.

Usługi terapeutyczne w agroturystyce pełnią także funkcję społeczną i integracyjną. Zajęcia grupowe sprzyjają nawiązywaniu relacji, budowaniu poczucia wspólnoty oraz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Wiele gospodarstw kieruje swoją ofertą do rodzin z dziećmi, seniorów, osób z niepełnosprawnościami czy osób wypalonych zawodowo. Warto podkreślić, że rozwój usług terapeutycznych w gospodarstwach agroturystycznych przynosi korzyści nie tylko turystom, ale także gospodarzom i lokalnym społecznościom. Stanowi dodatkowe źródło dochodu, zwiększa atrakcyjność oferty oraz promuje wieś jako miejsce sprzyjające zdrowiu i równowadze życiowej. Usługi terapeutyczne w gospodarstwach agroturystycznych to nowoczesna i wartościowa forma wypoczynku, łącząca terapię, naturę i edukację. Odpowiada ona na potrzeby współczesnego człowieka, oferując holistyczne podejście do zdrowia oraz wyjątkowe doświadczenia w naturalnym, wiejskim otoczeniu.

Agroturystyka to doskonały sposób na spędzenie wolnego czasu w harmonii z naturą. Łączy ona wypoczynek, edukację i aktywność fizyczną, a jednocześnie wspiera rozwój obszarów wiejskich i miejscową społeczność. Stanowi dodatkowe źródło dochodu dla rolników oraz pomaga zachować lokalne tradycje i zwyczaje. Dla osób szukających

spokoju, autentycznych doświadczeń i bliskiego kontaktu z przyrodą agroturystyka jest idealnym wyborem.

Prowadzisz wyjątkową agroturystykę? Weź udział w konkursie na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne w województwie pomorskim w 2026 roku. Pokaż swoją działalność! To wyjątkowa szansa na promocję wśród potencjalnych klientów i zyskanie uznania w środowisku. Skontaktuj się z Agnieszką Pestką, tel. 607-143-751, e-mail: a.pestka@podr.pl.

Konkurs realizowany jest w ramach operacji własnej pn. „Konkurs na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne w województwie pomorskim w 2026 roku”, dofinansowanej ze środków Unii Europejskiej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 – Schemat II Pomocy Technicznej WPR 2023–2027 – Wsparcie operacji realizowanych w ramach KSOW+. Instytucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

- Laureaci konkursu na najlepsze gospodarstwo agroturystyczne w 2025 roku

Agnieszka Pestka
specjalistka PODR w Lubaniu
a.pestka@podr.pl

Inteligentne Specjalizacje Pomorza

Inteligentne Specjalizacje Pomorza są ważnym narzędziem rozwoju innowacji w regionie. Choć nie są bezpośrednio ukierunkowane na rolnictwo, tworzą przestrzeń do łączenia produkcji rolnej z nowoczesnymi technologiami, zieloną energią, biotechnologią i rozwiązaniami cyfrowymi. Dzięki temu pomorskie rolnictwo zyskuje nowe możliwości rozwoju, zwiększania konkurencyjności oraz budowania odporności na wyzwania środowiskowe i klimatyczne.

Rozwój nowoczesnego rolnictwa w coraz większym stopniu zależy od zdolności regionów do świadomego kształtowania polityki innowacyjnej, opartej na własnych zasobach, kompetencjach oraz potencjale współpracy. W województwie pomorskim taką rolę pełnią **Inteligentne Specjalizacje Pomorza (ISP)**, które stanowią jeden z kluczowych elementów regionalnego systemu innowacji. Ich znaczenie wykracza daleko poza ramy dokumentów strategicznych – są one realnym narzędziem koncentracji wsparcia publicznego na obszarach o najwyższym potencjale rozwojowym, również z perspektywy sektora rolno-spożywczego.

Proces identyfikacji Inteligentnych Specjalizacji Pomorza opierał się na szerokim dialogu z interesariuszami regionalnymi. W jego ramach analizowano zarówno potencjał naukowo-badawczy regionu, jak i potrzeby oraz ambicje przedsiębiorców. Dzięki temu ISP nie są odgórnym narzuconym zestawem priorytetów, lecz efektem konsensusu pomiędzy administracją publiczną, biznesem, nauką i instytucjami otoczenia innowacji. Taki model sprzyja budowaniu trwałych partnerstw i zwiększa skuteczność wdrażanych działań rozwojowych.

Obecnie w województwie pomorskim funkcjonują cztery Inteligentne Specjalizacje, obejmujące technologie offshore i portowo-logistyczne, technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie, zieloną energię oraz wspólne zdrowie ludzi, zwierząt i środowiska. Choć żadna z nich nie jest bezpośrednio dedykowana rolnictwu, sektor ten został wyraźnie wskazany jako jedna z kluczowych branż regionu, zdolna do tworzenia innowacyjnych powiązań pomiędzy specjalizacjami. W praktyce oznacza to możliwość realizacji projektów „hybrydowych”, łączących rolnictwo z technologiami cyfrowymi, energetyką odnawialną, biotechnologią czy rozwiązaniami z zakresu zdrowia publicznego.

Szczególne znaczenie dla obszarów wiejskich ma rozwój technologii AgriTech, które wpisują się w cele kilku inteligentnych specjalizacji jednocześnie. Rolnictwo precyzyjne, systemy monitoringu upraw i hodowli, analiza danych satelitarnych, automatyzacja i robotyzacja procesów produkcyjnych czy inteligentne systemy zarządzania gospodarstwem pozwalają nie tylko zwiększać efektywność produkcji, ale również ograniczać presję na środowisko naturalne. W kontekście zmian klimatycznych i rosnących wymagań środowiskowych technologie te stają się jednym z kluczowych narzędzi budowania odporności gospodarstw rolnych.

Istotnym uzupełnieniem Inteligentnych Specjalizacji Pomorza są Regionalne Agendy Badawcze, które precyzują

obszary badań o największym znaczeniu dla rozwoju regionu. Dzięki nim projekty badawczo-rozwojowe zyskują większą spójność z regionalną strategią innowacji, a jednocześnie zwiększają swoje szanse na uzyskanie dofinansowania. Dla sektora rolno-spożywczego oznacza to realną zachętę do podejmowania działalności B+R, współpracy z jednostkami naukowymi oraz wdrażania nowatorskich rozwiązań w praktyce produkcyjnej.

Z punktu widzenia beneficjentów szczególnie istotne są preferencje przewidziane dla projektów wpisujących się w Inteligentne Specjalizacje Pomorza w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021–2027. Mechanizm ten sprawia, że innowacyjne przedsięwzięcia realizowane przez przedsiębiorców, w tym również podmioty z obszarów wiejskich, uzyskują lepszy dostęp do środków publicznych. W dłuższej perspektywie prowadzi to do wzrostu liczby projektów rozwojowych, zwiększenia aktywności innowacyjnej firm oraz lepszego wykorzystania potencjału naukowego regionu.

Doświadczenia województwa pomorskiego pokazują, że Inteligentne Specjalizacje skutecznie wspierają rozwój gospodarki opartej na wiedzy, a jednocześnie tworzą korzystne warunki dla transformacji rolnictwa. Integracja sektora rolnego z regionalnym systemem innowacji sprzyja dywersyfikacji źródeł dochodów na obszarach wiejskich, powstawaniu nowych modeli biznesowych oraz wzmocnieniu pozycji rolników i przedsiębiorców rolno-spożywczych w łańcuchu wartości. W tym sensie Inteligentne Specjalizacje Pomorza stanowią ważny impuls dla zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, wpisując się w szersze cele polityki innowacyjnej i spójności Unii Europejskiej.

Artykuł powstał na podstawie prezentacji pt. „Inteligentne Specjalizacje Pomorza – dotychczasowe doświadczenia”, autor: Stanisław Szultka, Dyrektor Departamentu Rozwoju Gospodarczego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego.

Agnieszka Moltzan
specjalistka PODR w Lubaniu
a.moltzan@podr.pl

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Artykuł opracowany w ramach operacji „10 lat innowacji: Przyszłość rolnictwa i obszarów wiejskich w województwie pomorskim”, zrealizowanej przez Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu.

Operacja dofinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Instytucja Zarządzająca Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.